

T.C.

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
ATATÜRK SUPREME COUNCIL FOR CULTURE,
LANGUAGE AND HISTORY
ATATÜRK CULTURE CENTER CHAIRMANSHIP

Halı, Dokuma ve İşleme Sanatları Dergisi

Journal of Carpet, Weaving and Emroidery Arts

ASOS
indeks
TRİZİN

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ
BAŞKANLIĞI

Sahibi/Owner

Atatürk Kültür Merkezi adına
On Behalf of Atatürk Culture Center
Dr. Zeki ERASLAN

Atatürk Kültür Merkezi Başkan V. / Deputy President of Atatürk
Culture Center

Yazı İşleri Müdürü/Journal Administrator

Doç. Dr. Adem UZUN
Atatürk Kültür Merkezi Başkan Yardımcısı

Editör/Editor

Uzman Evre ÇORUH

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Aysen SOYSALDI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Hafize Melek HİDAYETOĞLU (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Nalan TÜRKMEN (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Haydar YALÇIN (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet AYTAÇ (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi)

Yönetim Yeri/Managing Office

Ziyabey Caddesi, No:19
06520 Balgat-Ankara, TÜRKİYE
Tel: +90 312 284 3425-45
e-posta: arisdergisi@gmail.com
web: www.akmb.gov.tr

Grafik Tasarım

Ömer GÜCCÜK

Baskı Tarihi/Press Date

Ankara/ Haziran-Aralık 2022

ISSN 1301-255X

e-ISSN 2687-4016

Yayın Aralığı: Altı Ayda Bir Yayınlanan (Haziran/Aralık) Türkçe-
İngilizce Hakemli Dergi

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın

ARİŞ: Dokumacılıkta atıkların geçirildiği uzunlamasına ipler, çözgü.

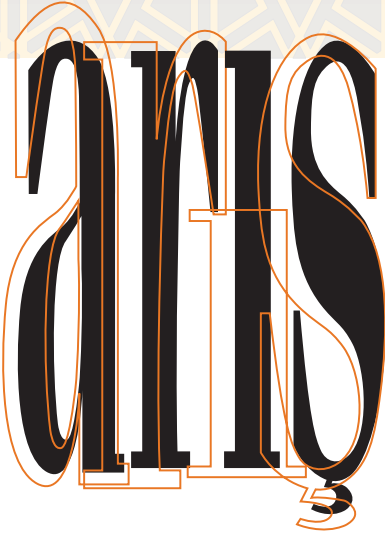
ARİŞ: Means warp in Turkish. Warp is the vertical part of weaving

Yayın Aralığı:

Altı Ayda Bir Yayınlanan (Haziran/Aralık)
Türkçe-İngilizce Hakemli Dergi

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI
HALI, DOKUMA VE İŞLEME SANATLARI DERGİSİ

Saygıdeğer Arış Okuyucuları,

Türk kültürünün en eski ve zengin sahalarından biri olan işleme sanatları ile dokumacılık ve bilhassa halı sanatı konularında birbirinden güzel yazılara yer verdiğimiz Arış Dergisi'nin yepyeni bir sayısı ile karşınızdayız.

Arış'ın 2022 Haziran ve Aralık sayısında Türk halı, işleme ve dokuma sahalarıyla ilgili 17 önemli makaleye yer veriyoruz. Torba dokumalar, geleneksel tekstil sanatı, kirkitli dokumalar, kilimler, Türk düğümünün farklı kullanımları ile ilgili bilgileri bulacağınız zengin bir sayı sizleri bekliyor.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı olarak Arış dergisi yayına hazırlanırken aynı anda kitaplar basılıyor, sempozyum, panel, seminer ve konferans serileri ile ilgili hazırlıklarımız devam ediyor. Yılın son günlerinin yaşanmakta olduğu bugünlerde hem dergimizin yeni sayısının heyecanını duyuyor hem de yeni yılda daha çok sayıda nitelikli makaleyle ve daha bol görsel malzemeye yeni bir Arış sayısında buluşmak üzere iyi okumalar diliyorum.

Evre ÇORUH
Editör

ARIŞ DERGİSİ HAKEMLERİ

Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR	(İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf ÇETİN	(Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi)
Prof. Dr. Şerife ATLIHAN	(Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Şerife ATLIHAN	(Emekli)
Prof. Dr. Sevim ARSLAN	(Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sema ÖZKAN TAĞI	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Meral AKAN	(Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Hülya TEZCAN	(Nişantaşı Üniversitesi)
Prof. Dr. Hamza GÜNDOĞDU	(Emekli)
Prof. Dr. Hafize Melek HİDAYETOĞLU	(Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Filiz Nurhan ÖLMEZ	(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikri SALMAN	(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Prof. Dr. Didem ATİŞ ÖZHEKİM	(Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Cigdem Asuman ÇİNİ	(Marmara Üniversitesi)
Doç. Gonca KARAVAR	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Esra KAVCI ÖZDEMİR	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Ümbülbanu HAMİDOVA	(Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa GENÇ	(Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Dr. Hülya KAYNAR	(Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Hande KILIÇARSLAN	(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatma Nur BAŞARAN	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Ela TAŞ	(Sakarya Üniversitesi)
Doç. Bahadır ÖZTÜRK	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Ayşegül KOYUNCU OKCA	(Pamukkale Üniversitesi)
Dr. Öğretim Üyesi Ülkü KÜÇÜKKURT	(Aydın Kocatepe Üniversitesi)
Dr. Öğretim Üyesi Ahmet AYTAÇ	(Aydın Adnan Menderes Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nazan OSKAY	(Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi)

içindekiler

c o n t e n t s

TÜRK İŞLEME SANATINDA HAYAT AĞACI MOTİFİ VE UYGULAMALARI

TREE OF LIFE MOTIF AND ITS APPLICATIONS IN TURKISH ART

Dilek TÜM CEBECİ

7

AVRUPA RESMİNDE STATÜ SEMBOLÜ OLARAK TÜRK HALILARI: LONDRA ULUSAL GALERİ ÖRNEĞİ

TURKISH CARPETS AS A SYMBOL OF STATUS IN EUROPEAN PAINTING: EXAMPLE OF LONDON NATIONAL GALLERY

Elvan ÖZKAVRUK ADANIR

30

CUMHURBAŞKANLIĞI OSMANLI ARŞİVİ'NDE HEREKE İPEK HALILARIYLA ALAKALI BAZI BELGELER

SOME DOCUMENTS RELATING TO HEREKE SILK CARPETS IN THE OTTOMAN ARCHIVE OF THE PRESIDENCY

Ahmet AYTAÇ

44

AVUKAT SERVET ÖRMEN KOLEKSİYONUNDAKİ YAĞCİBEDİR HALILARI

YAĞCİBEDİR CARPETS AT ATTORNEY SERVET ÖRMEN'S COLLECTION

Didem ATIŞ

53

TATAR LİNGVO KÜLTÜRÜNDE HALI ve KİLİM / CARPET AND RUG IN TATAR

LINGVO CULTURE

Fiaridia TAGİROVA

74

KONYA KÜÇÜKMUHSİNE KÖYÜ CİCİM TEKNİKLI ÖRTÜLERİ / KONYA

KUCUKMUHSINE VILLAGE CİCİM TECHNIQUE COVERS

Hafize Melek HİDAYETOĞLU

83

ANADOLU KEÇEÇİLİĞİNDE USTALAR VE ATÖLYELERİ

MASTERS AND WORKSHOPS IN ANATOLIAN FELT

H. Nurgül BEGİÇ

97

içindekiler

c o n t e n t s

TEKKELERDE BULUNAN KEÇE SECCADELER

FELT PRAYER RUGS LOCATED IN THE SUFI LODGES

Suzan BAYRAKTAROĞLU

115

TARIM HAVZASI'NDA BULUNAN YÜN DOKUMALAR ÜZERİNE BİR BAKIŞ

AN OVERVIEW OF WOOLEN CARPETS IN THE TARIM BASIN

Zulhayat ÖTKÜR

132

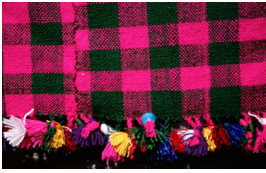

ANADOLU'DAN DÜĞÜMLÜ HAV KULLANILMIŞ BİR GRUP ÇÖZGÜ YÜZLÜ DOKUMA

A GROUP OF WARP-FACED WEAVING WITH KNOTTED PILE FROM ANATOLIA

Bahadır ÖZTÜRK

148

KUZEYBATI ANADOLU GELENEKSEL KADIN GİYİMLERİNDE ARKALIKLAR VE İHRAMLAR

SHWALS AND IHRAMS IN TRADITIONAL WOMEN CLOTHES IN NORTHWEST ANATOLIA

Şerife ATLIHAN

167

YÖRÜK ÇUVALLARI

YÖRÜK SACKS

Aysen SOYSALDI

183

ANADOLU KÖY HALILARINDA MOTİF VE KOMPOZİSYON ÇÖZÜMLEMELERİ

ANALYSIS OF MOTIF AND COMPOSITION ON ANATOLIAN VILLAGE CARPETS

Aydın UĞURLU – Servet Senem UĞURLU

208

TÜRKMENİSTAN'DA MİLLİ BİRLİĞİN ETNO - SEMBOLİK KAYNAĞI OLARAK HALI VE MOTİFLERİ

CARPETS AND MOTİFS AS AN ETHNO-SYMBOLIC SOURCE OF NATIONAL UNITY IN TURKMENISTAN

Berdi SARIYEV

227

içindekiler

c o n t e n t s

KIRŞEHİR YÖRESİ DÜZ DOKUMALARINDA NAZAR İNANIŞINI SİMGELEYEN MOTİFLER

MOTIFS WHICH ARE SYMBOLIZING NAZAR BELIEF ON FLAT WEAVINGS OF KIRŞEHİR DISTRICT

Sema ETİKAN

240

AZERBAJCAN'IN TARİHİ MİMARLIK ABİDESİ ŞEKİ HAN SARAYINDA VE GELENEKSEL EL DOKUMALARINDA KUŞ TASVİRLERİ

COMPOSITION SAMPLES WITH BIRD IMAGES IN THE INTERIOR OF PALACE OF SHAKİ KHANS THAT IS A HISTORICAL ARCHITECTURAL MONUMENT OF AZERBAJCAN AND IN TRADITIONAL TEXTİLE HANDICRAFTS

Arzu MAMMADOVA

260

SARIKAMIŞ KİLİMLERİ

SARIKAMIŞ RUGS

Ayşe Aslıhan EROĞLU

275